

mán, Hamm Ferenc, Hóman Bálint, Huszovszky Lajos, Jaross Andor, Kolosváry-Borcsa Mihály, Marton Béla, Milotay István, Nyíró József, Rátz Jenő, gróf Teleki Mihály és Vajna Gábor tagok. Nagy Iván délvidéki képviselőt később vették be. C. A. Macartney, 2:386. o.

13. *Uo.*

14. Lévai, *Zsidósors Magyarországon*, 288. o.

15. A nyilasok hatalmi harcának jól dokumentált összefoglalását lásd Teleki: *Nyilas uralom Magyarországon*. Kossuth, Bp., 1974, 9–27. o.

16. Heszlényi József vezérezredest, a harmadik hadsereg németbarát parancsnokát nem tájékoztatták a tervről. A Vörös Hadsereghez való átállásra a jelszó a következő volt: „Az 1920. március elsejei parancs végrehajtandó.” Bővebben Heszlényiről lásd a 9. fejezetet.

17. A „Miki egér-hadművelet” részleteit, ahogyan az ifjabb Horthy elleni akcióra gyakran utalnak, lásd C. A. Macartney, 2:355., 399–401. o. Az akció hátterének német verzióját lásd Wilhelm Hoettl: *The Secret Front*. Praeger, New York, 1954, 211–214. o. Cvi Erez azt állítja – mindennemű bizonyíték nélkül –, hogy Skorzeny emberei „zsidóknak álcázták magukat, és sárga Dávid-csillagot viseltek”. Lásd „The Jews of Budapest and the Plans of Admiral Horthy,” 202. o.

18. Hlatkyt visszacsalták a Királyi Palotába, mialatt a proklamációt beolvasták, és letartóztatták. Később deportálták.

19. Rahn beszámolóját a magyarokkal való találkozásáról lásd könyvében: *Ruheloses Leben. Aufzeichnungen und Erinnerungen*. Düsseldorf, Diederichs Verlag, 1949, 262–274. o. Lásd még C. A. Macartney, 2:406–407. o.

20. A proklamáció és a napiparancs teljes szövegét lásd Lévai, *Zsidósors Magyarországon*, 295–296. o. Az angol nyelvű változatot lásd *The New York Times*, 1944. október 17.

21. A Macartney által összegyűjtött bizonyítékok szerint Vörös beleegyezett a megváltoztatott parancs továbbításába. Az eredeti egy szélsőségesen németbarát főtitst, László Dezső tábornok kezébe került. Lászlónak Kapitánffy Albin százados mutatta meg az eredetit, Vörös segédtszjtje, aki Vattaytól kapta, hogy továbbítsa a fronton lévő parancsnokoknak. Egy rövid megbeszélésen, melyen László, Kapitánffy, Major Jenő tábornok, Nádas Lajos ezredes (a honvédelmi minisztérium hadművelési osztályának vezetője) és Veessenmayer vett részt, Vörös – akit Macartney „megvetendő alaknak”, „gyávának és kétkulacsosnak” jellemez – elvesztette a fejét, és beleegyezett a parancsok kicserélésébe. C. A. Macartney, 2:413–418. o. Két nappal később Vörös átszökött a szovjetekhez, miután rövid ideig fogva tartotta őt a Gestapo. Váltig állította, hogy az eredeti parancsot hűtlen beosztottai hamisították meg, mielőtt hozzá eljutott.

22. Himmlernek szóló, 1944. október 25-én kelt memorandumában Winkelmann részletesen leírta, milyen szerepük volt az SS tagjainak és a nyilas vezetőknek, köztük Szálasinak, Bakynak és Beregfynek a Horthy-rendszer megbuktatásában. Winkelmann váltig állította, hogy Horthy „kapitulációját saját személye miatti, alantass féltelme motiválta”. Szövetségi Archívum, Koblenz.

23. Nagy Vilmos korábbi honvédelmi miniszter azt állítja, hogy a nyilasok győzelmének biztosításában fontos szerepet játszó főtiszték közül sokan német–sváb származásúak voltak. A következő tiszteket sorolja ebbe a kategóriába (eredeti német nevük zárójelben): Abonyi (Nareddi) őrnagy; Bán (Friebert) Mihály ezredes; Darnóy (Danzinger) Pál százados; Demjén (Kirchlechner) Károly őrnagy, Dénes (Dotzauer) Jenő százados; Dienes (Turcsin) őrnagy; Hajdu (Rösler) Lajos százados; Henkey